

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, TEPLICE, U NOVÝCH LÁZNÍ 1102

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2014/2015

Obsah:

- I. Úvod
- II. Charakteristika školy
- III. Analýza současného stavu ve škole z hlediska sociálně patologických jevů
- IV. Cíle Minimálního preventivního programu
 - IV.1. Dlouhodobé cíle
 - IV.2. Střednědobé cíle
 - IV.3. Krátkodobé cíle
- V. Realizace Minimálního preventivního programu
- VI. Hlavní aktivity školy
- VII. Měření efektivity MPP na škole
- VIII. Zapojení pedagogických pracovníků do MPP
- IX. Kontakty

Mgr. Hejčlová Pavlína
odpovědný garant

Mgr. Bc. Salačová Simona
ředitelka školy

I. ÚVOD

Minimální preventivní program (dále jen MPP) vychází z metodických pokynů MŠMT (č.j. 21291/2010-28 a č.j. 22294/2013 – 1 v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst.3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a § 18 písm.c) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Do prevence sociálně-patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školních zařízeních se vřazuje konzumace drog, včetně alkoholu, kouření, kriminalita, gambling, záškoláctví, šikanování a jiné násilí, rasismus,

V současné době se zdá, že nejenom počet poruchového chování narůstá, ale dostává se stále k nižším a nižším věkovým kategoriím. Je naprosto nezbytné, aby se společnost pokusila těmto jevům nejen bránit, ale co nejvíce předcházet. Významnou úlohu zde hraje široká a řádná informovanost veřejnosti, která nutně musí začít již od útlého věku dětí a mládeže. Nezastupitelné místo zde mají i základní školy. Řada informací proto byla vřazena do vlastní výuky – např. informace o působení drog, kouření a alkoholu (v rámci občanské a rodinné výchovy, výchovy ke zdraví, chemie), o pohlavně přenosných chorobách (přírodopis, výchova ke zdraví, výchova k občanství a rod. výchova), hovoří se o smysluplném a aktivním využití volného času a zdravém způsobu života (také v přírodovědě na 1. stupni a přírodopisu na 2. stupni). Mnohé poznatky se k žákům dostávají mimovolně, např. při literární výchově, dějepisu či hudební výchově, kdy se mluví o životě různých osobností.

Cílem MMP je vytvořit podmínky pro vztahy mezi žáky školy, žáky a zaměstnanci školy i vzorce chování žáků pro běžný život mimo školní prostředí. Dále ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopna orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti - mladého člověka schopného zodpovědně přistupovat ke každodenním problémům.

Součástí MMP je Školní preventivní strategie.

II. Charakteristika školy

Základní škola, Teplice, U Nových lázní 1102 je úplnou základní školou s 20 třídami, 5 odděleními školní družiny a školní jídelnou. Je situována v lázeňské čtvrti (poblíž lázeňského parku). Kapacita školy je 580 žáků. Převážná část výuky probíhá ve dvou budovách, škola má k dispozici dvě tělocvičny, multifunkční hřiště, areál pěstitelských prací. Tělocvičny a hřiště slouží nejen k výuce, ale též k mimoškolní činnosti, různým volnočasovým aktivitám. Kmenové i odborné učebny jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, učební pomůcky jsou stále inovovány a doplňovány. Žáci mají k dispozici k výuce učebnu výpočetní techniky, učebny s interaktivními tabulemi, e – Beam a dataprojektory, ve fyzice je vizualizér určený k výuce. Zrekonstruována je školní kuchyňka, využívána je keramická pec.

III. Analýza současného stavu ve škole z hlediska sociálně patologických jevů

Ve školním roce 2013/2014 byl MPP zaměřen na vztahy mezi žáky školy a v letošním školním roce se tomuto tématu budeme dále věnovat. Velká pozornost bude věnována spolupráci se zákonnými zástupci. Formou dotazníků bude zjišťována spokojenost, či nespokojenost se školou, hledány další možnosti spolupráce. S tímto tématem také souvisí školení pedagogických pracovníků, které proběhne 3. 12. 2014 na téma „Klima ve škole“. Školení povede zkušená lektorka v oblasti prevence rizikového chování Mgr. Michaela Veselá. Velkým problémem se v současné době jeví trávení volného času dětí, s čímž souvisí také stále narůstající obezita a nezdravý životní styl dětí. „Klima ve škole“. Žáci 1. stupně jsou zapojeni do projektu „Škola zdravé 5“. Projekt seznamuje žáky s 5 základními zásadami zdravého stravování – správným složením jídelníčku, ovocem a zeleninou, pitným režimem, zásadami hygieny a bezpečnosti potravin a přípravou zdravé svačinky. Na každé téma je připraven soutěžní úkol, který plní žáci rozdělení do skupinek a pro svůj tým sbírají „pětky“. Na závěr si odnesou vysvědčení a dárečky Zdravé 5. Výuka probíhá v prostorách školy, ideálně ve třídách. Škola obdrží i vzdělávací materiály pro další procvičování tématu. Žáci 6. a 7. ročníků budou zapojeni do projektu „Harmonia universalis“ – objev svůj rytmus II. Pomocí rytmů je vytvořen komunikační kanál, otevírá volnost sebevyjádření a zároveň integrace do celku, tzn. schopnost uplatnění individuálního přístupu v kolektivní spolupráci. V 7. ročnících proběhne beseda s drogově závislou ženou (na substituční léčbě) Kateřinou Dostálovou. V 8. a 9. ročnících proběhnou přednášky „Rizikové sexuální chování“. Dále škola úzce spolupracuje s Městskou policií Teplice. Již nyní probíhají interaktivní besedy se žáky na téma „Bezpečná cesta do školy + cizí lidé“. Další besedy budou pokračovat na téma šikana, právní odpovědnost, návykové látky. Bude využita nabídka výukového programu „Drogy trochu jinak“ (bezplatná verze) – žáci 2. stupně. Spolupráce probíhá též s Pedagogicko-psychologickou poradnou Teplice. Již nyní probíhá v 7. ročníku program „Spokojená třída“.

Prevenici sociálně patologických jevů zajišťují na škole dvě vyučující, které spolu úzce spolupracují. Na budově U Nových lázní 1103/12, tj. 1. - 3. ročník + školní družinu prevenci zajišťuje Mgr. Pavlína Hejčlová a na budově U Nových lázní 1102/4, tj. 4. – 9. ročník prevenci zajišťuje Mgr. Irena Vyhnisová.

IV. Cíle Minimálního preventivního programu

IV.1. Dlouhodobé cíle:

- Vytváření vlastního bezpečného prostředí školy i pocitu bezpečného prostředí školy
- Vytváření zdravého školního klimatu na principech odpovědnosti, spolupráce a sounáležitosti
- Posilování komunikačních dovedností (schopnost společně řešit problémy, vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc,...)
- Včasné a efektivní kroky školy v případech sociálně závadného chování a jednání žáků
- Zvyšování odolnosti dětí proti negativnímu působení nabídky drog (zvláště kouření) a dalších sociálně patologických jevů

- Formování postojů a dovedností, které vedou k samostatnému odpovědnému rozhodování
- Posilování takových činností, které vedou ke schopnosti sebehodnocení
- Vytváření kladného vztahu mezi spolužáky, dobrého klimatu v třídních kolektivech
- Prevence úrazů
- Zlepšovat mezilidské vztahy
- Umět se sebeovládat
- Umět si vážit sama sebe
- Znat zásady slušného chování
- Umět správně trávit volný čas

IV. 2. Střednědobé cíle:

- lépe zapojit a aktivovat rodiče (dotazníkové šetření)
- pokračovat ve spolupráci s Městskou policií Teplice a Policií ČR
- spolupráce s PPP Teplice
- třídnické hodiny
- konzultační hodiny a jejich lepší využití (možnost doučování žáků)

IV. 3. Krátkodobé cíle:

- seznámení pedagogů s minimálním preventivním programem
- pravidelné schůzky preventistek a výchovného poradce (1x měsíčně)
- průběžné vzdělávání pedagogů v oblasti SPJ (DVPP, PPP)
- školení pedagogických pracovníků – „Klima školy“ – 3. 12. 2014, Mgr. Michaela Veselá
- monitoring (dotazníkové šetření rodičů)
- Šikana – Policie ČR – září 2014 (5. + 6. ročníky)
- Bezpečná cesta do školy + cizí lidé – Městská policie v Teplicích – září – listopad 2014– 3. roč.)
- Šikana – Městská policie v Teplicích – leden – březen 2015(3. – 4. roč.)
- Návykové látky - Městská policie v Teplicích – březen – květen 2015
- „Zdravá 5“ – 1. supeň – říjen –listopad 2014
- 6. a 7. ročníky budou zapojeny do projektu „Harmonia universalis“ – objev svůj rytmus II. Pomocí rytmů je vytvořen komunikační kanál, otevírá volnost sebevyjádření a zároveň integrace do celku, tzn. schopnost uplatnění individuálního přístupu v kolektivní spolupráci - 1. pololetí
- 7. ročníky budou mít besedu s drogově závislou (na substituční léčbě) Kateřinou Dostálovou – 2. pololetí
- Využití výukového programu „Drogy trochu jinak“ (bezplatná verze) – žáci 2. stupně
- červen 2014- školní akademie Mušle
- školní výlety v průběhu celého roku

- škola v přírodě – květen 2015 – výběr žáků
- ozdravný pobyt Pažit – květen 2015 (1.B + 2.C , Natura Rumburk)
- nabídka volnočasových aktivit v rámci kroužků vedených pedagogy školy
- projektové dny v průběhu celého školního roku, téma: „Cestujeme po Evropě“

V. Realizace Minimálního preventivního programu

a) I. stupeň

Primární prevenci na prvním stupni vykonává převážně třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, či dramatickou výchovu. Jednotlivá témata budou vyučující s žáky plnit průběžně během školního roku.

Měsíc	Ročník	Téma	Předmět
Září - červen	1. -3. ročník	Lidé kolem nás – osobní bezpečí, lidská komunikace, mezilidské vztahy, doprava,	Prvouka
		Člověk a jeho zdraví – zákl. hygienické návyky, nebezpečí návykových látek, zdraví, léky, režim dne, ochrana zdraví, využití volného času	
	4. - 5. ročník	Rodina – mezilidské vztahy, vztahy v dětském kolektivu,	Vlastivěda, přírodověda
		Soužití lidí – mezilidské vztahy	
		Lidské tělo – odlišnosti mezi pohlavími	
		Péče o zdraví, zdravá výživa	
		Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	
		Návykové látky a zdraví	

b) II. stupeň

6. a 7. ročník výuka v rámci výchovy k občanství a výchovy ke zdraví

- Domov - Pojem domov
Prostředí domova
Bydliště a jeho okolí
- Rodina - Postavení jedince v rodině

Role členů rodiny
Funkce a vývoj rodiny
Vztahy v rodině
Úplná a neúplná rodina
Náhradní rodinná péče
Hospodaření rodiny
Zdraví - První pomoc
Stravovací návyky
Návykové látky

8. a 9. ročník výuka v rámci výchovy k občanství a výchovy ke zdraví

Život bez drog - využití volného času
Alkohol, tabák
Další typy drog, návykové látky a reklama, závislost
Umíme žít bez drog, jak odmítnout drogu
Nenechat si ublížit
Dáváme přednost zdraví a životu
Linky bezpečí, dětská krizová centra
Já a lidé kolem mne
Kouřit nebo nekouřit
Řešení krizových situací
Agresivita, šikana, násilí
Rozvoj sebepoznání a sebepojetí
Sexuální výchova, odlišnosti
Co je důležité pro povolání -Volba povolání
Sociální vztahy
Já a lidé kolem mne
Drogy a zákon
Právní odpovědnost, trestní normy
Volba životního partnera
Zdravé sexuální chování
Pohlavní choroby, AIDS

Témata Minimálního preventivního programu v rámci ostatních předmětů:

Český jazyk - pozitivní vzory hrdinů z četby, úvahy o životě, mezilidské vztahy

Dějepis - pozitivní vzory osobností, zákony a lidé

Zeměpis - výskyt a pěstování drog, lidské rasy, ohniska národnostních konfliktů

Přírodopis - lidské tělo, sexuální výchova, zdravé životní návyky, účinky návykových látek na organismus, vývoj člověka

Chemie- vznik, výroba a účinky návykových látek a jejich vliv na člověka

Výtvarná výchova - tématické práce k drogám (tvorba plakátů na téma kouření, drogy v rámci projektových dnů), k estetickému prostředí, k lidským vztahům, k zdravému životnímu stylu (plakáty na téma zdravý životní styl v rámci projektových dnů)

Tělesná výchova - zdravý způsob života, relaxace, duševní hygiena, výchova ke sportu (plnění Zdatníka – celoroční soutěž, účast na různých meziškolních přeborech, atletických závodech)

VI. Hlavní aktivity školy

a) ŽÁCI

V termínu od října – listopadu budou žáci 1. stupně zapojeni do projektu „Zdravá 5“.

Dále budou probíhat interaktivní besedy vedené Městskou policií na téma „Bezpečná cesta do školy, cizí lidé, šikana, návykové látky, právní odpovědnost“.

Dále budou na 2. stupni využity nabídky PPP, které nám budou nabídnuty v průběhu šk. roku. V 7. ročníku probíhá projekt „Spokojená třída“.

Další aktivity pro žáky: tématické bloky ve výuce, třídnické hodiny, mimoškolní činnosti v rámci kroužků zřízených ve škole (viz. příloha č. I), exkurze, výstavy, filmová představení, besedy (Policie ČR, dopravní hřiště).

Další aktivitou, která může velkou měrou přispět k ozdravení a stmelení třídního kolektivu i sprátení dětí různých ročníků jsou výjezdy do škol v přírodě (ozdravné pobyty). Mezi další aktivity patří lyžařské výcviky, školní výlety, školní akademie, realizace Dne dětí. Na naší škole je také školní parlament, který se schází na pravidelných schůzkách a řeší připomínky a podněty žáků.

b) ZÁKONNÍ ZÁSTUPCI

Informace na třídních schůzkách, poskytnutí informačních letáků a brožur, seznámení s výsledky anket a dotazníků (v případě zájmu rodičů), konzultační hodiny vyučujících. Konzultace s metodikem prevence dle individuálních žádostí. Kdo je metodikem prevence v základní škole, mají všichni žáci ve svých žákovských knížkách.

c) POMŮCKY, KONTAKTY A KONZULTACE

Nástěnka ŠMP, půjčování materiálů. Konzultační hodiny ŠMP pro školní rok 2014/2015 nejsou stanoveny. V minulém školním roce docházelo spíše k individuálním setkáním, kdy žáci i rodiče vyhledávali pomoc ŠMP. Tento systém se osvědčil, zůstane to tak i v tomto šk. roce. Žáci jsou seznámeni s možností kdykoliv metodika prevence kontaktovat. Nadále bude možnost domlouvat si individuální setkání.

d) SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY

Koordinátor metodiků prevence Bc. Leitermannová, PPP, Teplice, Lipová

Odbor sociálně právní ochrany dětí, Magistrát města Teplice

Možnost konzultace s psychologem PPP, Teplice, Lipová

Mluvčí Policie ČR Npr. Daniel Vitek

Vyšetřovatelé Policie ČR zabývající se mládeží

VII. MĚŘENÍ EFEKTIVITY MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

- Třídní schůzky, diskuse s rodiči
- Průběžné zjišťování úrovně vědomostí a informovanosti žáků o problematice drog (legálních i nelegálních) formou besed a diskusí ve vyučování
- Rozhovory se žáky
- Vyhodnocování dotazníků
- Využití konzultačních hodin ŠMP

VIII. ZAPOJENÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Všichni pedagogičtí pracovníci školy jsou zapojeni do PPŠ v rámci výuky, třídní učitelé pracují s třídním kolektivem, vyučující zajišťují volno-časové aktivity pro žáky, kroužky, kulturní, sportovní a veřejně prospěšné akce.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v rámci aktuální nabídky seminářů DVPP. Poznatky ze seminářů jsou dále využívány individuálně ve výuce a ostatních aktivitách. Na školním serveru mají vyučující ve složce školní prevence k dispozici veškeré dokumenty, brožury a kontakty týkající se prevence.

Školní metodik prevence spolupracuje s vedením školy, výchovným poradcem, třídními učiteli, ostatními pedagogy, rodiči a s institucemi, zúčastňuje se školení a porad metodiků prevence.

IX. KONTAKTY

PhDr. Zuzana Řáhová (okresní MP)	417 533 669
PPP Teplice, Lípová ul.	417 535 248
Linka bezpečí	800 155 555
Magistrát města Teplice, Odbor sociálních věcí	417 510 555

Modrá linka	549 241 010 (9.00 – 21.00hod.)	help@modralinka.cz
Linka psychopomoci	224 214 214 (9.00 – 21.00hod.)	
	www.psychopomoc@sapz.cz	